

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)**

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

Діденко Інесса Петрівна
м. Київ, вул. Боршагівська, 145 А, офіс 426

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України розглянуло звернення Діденко І. П. надане б/н щодо застосування законодавства у сфері державних закупівель та повідомляє.

Щодо порядку оскарження процедур закупівлі

На офіційному сайті Міністерства (www.me.gov.ua) у підрозділі "Роз'яснення стосовно застосування законодавства у сфері державних закупівель" розділу "Державні закупівлі" розміщено лист від 10.12.2012 № 3302-04/46424-07 (додається) щодо проведення процедур закупівель відповідно до вимог Закону України "Про здійснення державних закупівель" суб'єктами сфери державних закупівель.

Щодо здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності

З 20.04.2014 набрав чинності Закон України "Про здійснення державних закупівель" від 10.04.2014 № 1197-VII (далі - Закон), яким внесено зміни до Закону України "Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності" (далі – Закон про особливості), який встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності, визначених цим Законом.

Визначення поняття "замовники" наведено у пункті 9 частини першої статті 1 Закону. Так, до замовників також належать замовники, визначені в пункті 1 частини першої статті 1 Закону про особливості.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону про особливості замовники:

юридичні особи, які провадять діяльність у будь-якій із сфер, визначених статтею 2 цього Закону;

суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у будь-якій із сфер, визначених статтею 2 цього Закону, та відповідають хоча б одній з таких ознак: органам державної влади, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування належить частка у статутному капіталі суб'єкта господарювання у розмірі більш ніж 50 відсотків або такі органи володіють більшістю голосів у вищому органі суб'єкта господарювання чи правом призначати більше половини складу виконавчого органу чи наглядової ради суб'єкта господарювання; наявність спеціальних або ексклюзивних прав.

Визначення поняття “спеціальні або ексклюзивні права” наведено у пункті 2 частини першої статті 1 Закону про особливості.

Разом з тим слід зазначити, що змінами, внесеними до Закону про особливості, знижені вартісні межі для закупівель товарів, робіт і послуг, які здійснюються за рахунок власних коштів замовниками у розумінні цього Закону. Згідно з частиною третьою статті 2 Закону про особливості його дія поширюється на закупівлі замовниками товарів, робіт і послуг для здійснення ними діяльності у сферах, визначених статтею 2 цього Закону, які:

повністю або частково здійснюються за рахунок бюджетних коштів за умови, що вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 100 тисяч гривень, а робіт - дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень;

здійснюються за рахунок власних коштів за умови, що вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень, а робіт - 5 мільйонів гривень.

Замовники здійснюють закупівлі відповідно до Закону України “Про здійснення державних закупівель” з урахуванням особливостей, визначених цим Законом (частина друга статті 2 Закону про особливості).

У свою чергу, згідно з частиною першою статті 4 Закону закупівля здійснюється відповідно до річного плану, відповідальним за складання та затвердження якого згідно з частиною четвертою статті 11 Закону є комітет з конкурсних торгів. При цьому планування та здійснення процедур закупівель належить виключно до повноважень комітету з конкурсних торгів замовника.

Частиною першою статті 4 Закону про особливості встановлено перелік випадків, у яких замовник здійснює закупівлі без застосування процедур закупівель, передбачених Законом та Законом про особливості.

Таким чином, суб'єкти, які є замовниками у розумінні Закону про особливості, здійснюють закупівлі товарів, робіт і послуг за рахунок бюджетних та власних коштів

відповідно до Закону про особливості, керуючись вартісними межами, визначеними цим Законом.

Щодо застосування переговорної процедури закупівлі

Відповідно до частини першої статті 39 Закону переговорна процедура закупівлі - це процедура, яка використовується замовником як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю з учасником після проведення переговорів з одним або кількома учасниками.

Переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі наявності умов, визначених у частині другій статті 39 Закону, зокрема, якщо замовником було двічі відмінено процедуру закупівлі через відсутність достатньої кількості учасників.

Разом з тим згідно з частиною першою статті 39 Закону обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі повинно містити умови застосування процедури закупівлі; посилання на експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі.

Таким чином, у разі наявності умов, визначених у частині другій статті 39 Закону, замовник може застосувати переговорну процедуру закупівлі.

У свою чергу, статтею 43 Закону передбачено, що за порушення вимог, установлених цим Законом та нормативно-правовими актами, розробленими відповідно до цього Закону, зокрема члени комітету з конкурсних торгів замовника несуть відповідальність згідно із законами України.

Крім того, Рахункова палата, Антимонопольний комітет України, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, здійснюють контроль у сфері державних закупівель у межах своїх повноважень, визначених Конституцією та законами України згідно з пунктом п'ятим статті 7 Закону.

Додаток: копія листа від 10.12.2012 № 3302-04/46424-07 на 3 арк. в 1 прим.

**Заступник директора департаменту
державних закупівель та державного замовлення**

Лілія ДУДНИК

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 251-91-94, факс 226-311-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: me@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508896

№ _____ від _____

Суб'єкти сфери державних закупівель
Копія: Антимонопольний комітет України

Міністерство фінансів України
Державна казначейська служба України
Державне господарсько-випускне підприємство
"Зовнішторгвидав України"

*Щодо проведення процедури закупівель
відповідно до вимог Закону України
"Про здійснення державних закупівель"
суб'єктами сфери державних закупівель*

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України у зв'язку з набранням 17.06.2012 чинності Закону України "Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності" (далі – Закон про особливості), яким зокрема, внесено зміни до Закону України "Про здійснення державних закупівель" (далі – Закон) у межах компетенції та за результатами спільної наради, проведеної 27.11.2012 за участю Антимонопольного комітету України, Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України та експертів Європейського Союзу проекту гармонізації систем захисту конкуренції та систем державних закупівель в Україні з стандартами ЄС, повідомляє.

Закон України "Про здійснення державних закупівель" (зі змінами) (далі – Закон) встановлює правила та експліцитні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Пунктом 3 частини першої статті 1 Закону визначено, що державна закупівля (далі – закупівля) – придбання замовником товарів, робіт і послуг за державні кошти у порядку, встановленому цим Законом.

Цей Закон застосовується до всіх замовників та закупівель товарів, робіт та послуг, які повністю або частково здійснюються за рахунок державних коштів, за

Мінекономрозвитку
Вих. № 3302-04/46424.07 від 10.12.2012

умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 100 тисяч гривень (у будівництві – 300 тисяч гривень), а робіт – 1 мільйон гривень, крім закупівель за процедурою електронного реверсивного аукціону, умови застосування якої встановлені розділом VIII-1 цього Закону, у тому числі на технічне обслуговування, іншу окремину підтримку на майбутній об'єкт закупівлі чи виїздат, пов'язаних з використанням об'єктів права інтелектуальної власності (абзац першої частини першої статті 2 Закону).

Визначення понять "державні кошти", "замовники", "підрисметва" та "розпорядник державних коштів" наведені у пунктах 4, 10, 21 та 27 частини першої статті 1 Закону відповідно.

Відповідно до абзаців другого та третього частини першої статті 2 Закону дія цього Закону поширюється на підприємства, визначені у пункті 21 частини першої статті 1 цього Закону, лише у разі здійснення ними закупівель за рахунок державних коштів, визначених у пункті 4 частини першої статті 1 цього Закону.

Разом з тим згідно з пунктом 1 частини четвертої статті 2 Закону окремими законами визначаються особливості здійснення закупівлі, зокрема юридичними особами, які провадять діяльність у сферах, визначених у ній частині цієї статті Закону.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону про особливості дія цього Закону поширюється на суб'єктів, які є замовниками відповідно до статті 1 цього Закону та провадять діяльність у сферах, визначених статтею 5 Закону України "Про природні монополії" та/або у сферах, визначених частиною першою зазначеної статті Закону про особливості.

Визначення терміну "замовники" наведено в частині першій статті 1 Закону про особливості.

У свою чергу, замовниками є:

по-перше, реорядники державних коштів, які провадять діяльність у сферах, визначених статтею 5 Закону України "Про природні монополії", та/або у будь-якій із сфер, визначених статтею 2 Закону про особливості;

по-друге, суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у сферах, визначених статтею 5 Закону України "Про природні монополії";

по-третє, суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у будь-якій із сфер, визначених статтею 2 цього Закону, та відповідають хоча б одній з таких ознак: органам державної влади, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування чи іншим розпорядникам державних коштів належить частка у статутному капіталі суб'єкта господарювання у розмірі більш як 50 відсотків або такі органи володіють більшістю голосів у видному органі суб'єкта господарювання чи правом призначати більше половини складу виконавчого органу чи наглядової ради суб'єкта господарювання; суб'єкт господарювання займає монополісне (домінуюче) становище на відповідному ринку товарів. При цьому замовниками у розумінні абзацу п'ятого статті 1 Закону про особливості є суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у будь-якій із сфер, визначених статтею 2 цього Закону, та одночасно відповідають хоча б одній з перелічених ознак.

Абзацом першим частини другої статті 2 Закону про особливості встановлено, що замовники здійснюють закупівлі відповідно до Закону України "Про здійснення державних закупівель", з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 2 Закону про особливості замовники здійснюють закупівлі за рахунок державних коштів, визначених пунктом 4 частини першої статті 1 Закону, коштів юридичних осіб, які провадять діяльність у сферах, визначених Законом про особливості (далі - власні кошти).

Згідно з частиною третьою статті 2 Закону про особливості його дія поширюється на закупівлі замовниками товарів, робіт і послуг для здійснення шими діяльності у сферах, визначених статтею 5 Закону України "Про природні монополії". або статтею 2 Закону про особливості, які локально здійснюються за рахунок власних коштів за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 5 мільйонів гривень, а робіт - 10 мільйонів гривень.

У разі якщо закупівля здійснюється замовником частково за рахунок державних коштів та частково за рахунок власних коштів, застосовується абзац другий частини третьої статті 2 Закону про особливості.

Таким чином, якщо юридична особа, яка провадить діяльність у сферах, визначених Законом про особливості, є замовником у розумінні Закону про особливості, і такий замовник здійснює закупівлі товарів, робіт, послуг не за кошти, визначені в пункті 4 частини першої статті 1 Закону, а виключно за власні кошти, у

тому числі отримані в результаті господарської діяльності, то такі закупівлі здійснюються з урахуванням вартісних меж, визначених абзацом третім частини третьої статті 2 Закону про особливості.

Відповідно до статті 4 Закону про особливості без застосування процесу закупівель, передбачених Законом України "Про здійснення державних закупівель", за цим Законом замовник здійснює закупівлі товарів, робіт та послуг за рахунок власних коштів за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) не перевищує 5 мільйонів гривень, а робіт - не перевищує 10 мільйонів гривень.

З огляду на викладене, у разі якщо закупівля здійснюється замовниками у розумінні Закону про особливості, за рахунок власних коштів за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) є меншою 5 мільйонів гривень, а робіт - 10 мільйонів гривень, порядок, встановлений Законом з урахуванням Закону про особливості, при здійсненні такої закупівлі не застосовується і придбання товарів, робіт або послуг такими замовниками у такому випадку не є закупівлею у розумінні зазначених Законів.

Крім того, Законом та Законом про особливості встановлена конкретна сфера правового регулювання.

При цьому при здійсненні закупівель, які не регулюються вказаними нормативно-правовими актами (не підпадають під їх дію), особи не мають правових підстав посягати безпосередньо на норми вказаних законів, тобто, застосовувати їх безпосередньо в добровільному порядку.

Проте, особи мають право для здійснення закупівель, які не підпадають під дію вказаних законів, заствердити власні порядки, які базуються на принципах та механізмах, закріплених у Законі та Законі про особливості.

Водночас слід зазначити, що Уповноважений орган виступає засновником та забезпечує видання безоплатного державного офіційного друкованого видання з питань державних закупівель (пункт 10 частини першої статті 8 Закону).

Разом з тим пунктом 2 наказу Мілекономіки від 28.07.2010 № 932 "Про визначення офіційного друкованого видання з питань державних закупівель, міжнародного інформаційного видання з питань державних закупівель та веб-порталу Уповноваженого органу з питань закупівель", Державному господарсько-коштовому видавничо-поліграфічному підприємству "Зовнінторгвидав України" доручено

здійснювати видання офіційного друкованого видання з питань державних закупівель; видання міжнародного інформаційного видання з питань державних закупівель.

Таким чином, вимога Закону щодо отримання інформації про закупівлю, передбаченої статтею 10 Закону, у порядку установленому цим Законом, поширюється виключно на замовників – розпорядників державних коштів у розумінні Закону, які здійснюють закупівлю в порядку, визначеному цим Законом, а також замовників у розумінні Закону про особливості, які здійснюють закупівлі з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Оголошення про інші процедури закупівель (які не підпадають під дію Закону та Закону про особливості) можуть надаватися, зазначеними суб'єктами до Державного господарсько-поліграфічного підприємства "Зовнішторгвидав України" для публікації/оприлюднення у відомітих виданнях на договірних засадах. Однак, така інформація повинна бути чітко відокремлена від інформації, яка публікується/оприлюднюється відповідно до Закону, Закону про особливості (публікуватися/оприлюднюватися в спеціальних рубриках та/або із приміткою про те, що відповідна закупівля не здійснюється згідно з законодавством у сфері закупівель).

Крім того, повідомляємо, що порядок оскарження процедур закупівлі визначений статтею 18 Закону.

Виходячи з частини третьої статті 8 Закону, орган оскарження діє з метою попередження та ефективного захисту прав та законних інтересів осіб, пов'язаних із участю у процедурах державної закупівлі.

Відповідно до частини першої статті 18 Закону скарга до органу оскарження подається суб'єктом оскарження і повинна містити, зокрема, підстави, через які подається скарга, пояснення на порушення процедури закупівлі або прийняті рішення, дії або бездіяльність замовника, фактичні обставини, що це можуть підтверджувати, дата, коли суб'єкту оскарження стало відомо про такі рішення, дії або бездіяльність.

Скарга може бути подана тільки особою, право чи законний інтерес якої порушено внаслідок рішення, дії чи бездіяльності замовника або оператора

електронного майданчика, які суперечать законодавству у сфері державних закупівель (частина друга статті 18 Закону).

Таким чином, Закон не встановлює права оскаржити відповідно до статті 18 Закону рішення, дії чи бездіяльність замовників, які здійснюють придбання товарів, робіт і послуг, що не є закупівлею у розумінні Закону та Закону про особливості

Про цьому згідно з частиною четвертою статті 18 Закону орган оскарження повертає скаргу без розгляду, зокрема у випадку, коли скарга не відповідає вимогам частини першої цієї статті Закону.

Директор департаменту державних закупівель та державного замовлення

 Б. М. Горбанський